

Sam Drukker
De man in de spiegel
Zelfportretten

Inhoud

8	Harry Tupan Voorwoord
	Zelfportretten
16	I
22	II
30	III
36	IV
42	V
48	VI
58	Arnon Grunberg Andermans zelfportretten
	Zelfportretten
64	VII
72	VIII
80	J.B. Matto Sam Zelf
86	Biografie / Bibliografie
90	English translations
94	Colofon

Portret, 2009
Olieverf op paneel, 90 × 55 cm
Particuliere collectie Utrecht

*Zelfportret met
papieren hoedje, 2006*
Olieverf op doek, 70 x 70 cm
Collectie ING
[→ p. 19]

Koning I, 1993
Gouache en krijt op papier,
48 x 48 cm
Collectie kunstenaar

Zelfportret met lampion, 1988
Olieverf op doek, 85 x 50 cm
Privécollectie

De schilder, 1997
Olie- en acrylverf op metaal,
40 x 25 cm
Collectie kunstenaar
[→ p. 20]

De gewassen inkt tekenaar, 1990
Inkt op paneel, 46 x 36 cm
Collectie kunstenaar
[→ p. 21]

*Zelfportret met
blauw hoedje, 2004*
Olieverf op koper, 50 x 39 cm
Collectie RABO Assen
[→ p. 17]

Down, 2007
Olieverf op hout, 81 x 64 cm
Collectie Cees en Elise de Mol
van Otterloo

Koning III, 1993
Gouache en krijt op papier,
48 x 48 cm
Privécollectie

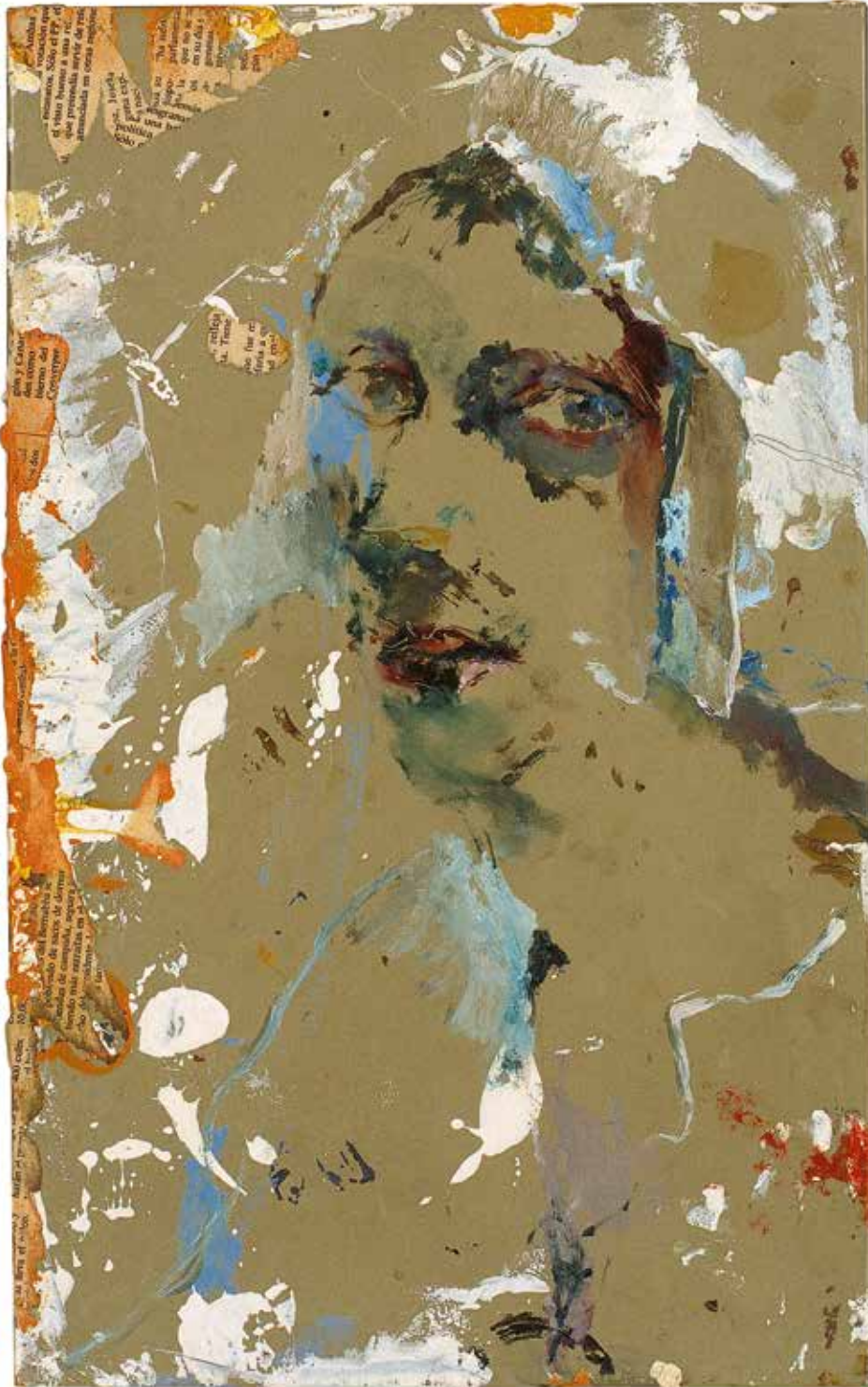

Zelfportret met muts, 2017
Olieverf op doek, 85 x 60 cm
Collectie kunstenaar

[→ p. 17]
*Zelfportret met
blauw hoedje, 2004*
Olieverf op koper, 50 x 39 cm
Collectie RABO Assen

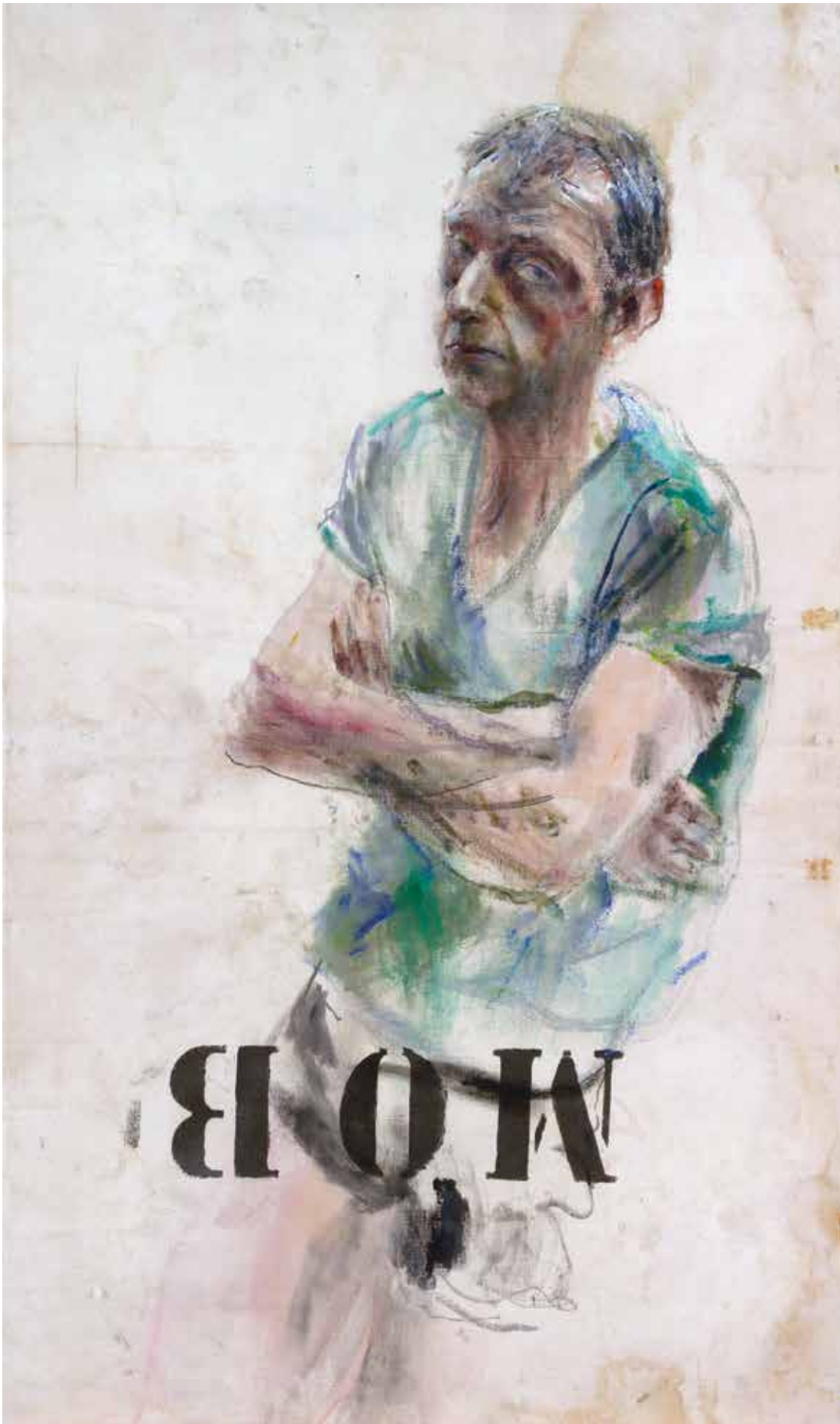
Hand of
J.P. P.
some sketchy
work by
S. R. D. de la
Beule

De schilder, 1997
Olie- en acrylverf op metaal,
40 x 25 cm
Collectie kunstenaar

De gewassen inkt tekenaar, 1990
Inkt op paneel, 46 x 36 cm
Collectie kunstenaar

MOB, 2015
Olieverf op doek, 110 x 65 cm
Collectie Marja van der Linden
en Gerard Bergsma

Liggende man, 2009
Olieverf op doek, 55 × 90 cm
Privécollectie

Andermans zelfportretten

Arnon Grunberg

Zelfportret, 2021
Olieverf op hout, 30 x 24 cm
Collectie kunstenaar

Sam Drukker is een magere, gespierde man die de indruk wekt regelmatig aan sport te doen. Hij komt vriendelijk en rustig over, ik zou bijna zeggen gebalanceerd, wel-overwogen. Op een wat grauwe namiddag in de februari ontvangt hij me in zijn atelier in Amsterdam, niet ver van de plek waar ik geboren ben, het Wilhelmina Gasthuis.

Ik meen hem ooit ontmoet te hebben maar kan me niet herinneren waar precies en om pijnlijke situaties te voorkomen laat ik dat in het midden. De kunst van het sociale verkeer bestaat eruit om veel in het midden te laten, maar ook weer niet zoveel dat het gaat opvallen.

Koffie of thee sla ik af, ik heb weinig tijd. Mijn zelfportret zou kunnen beginnen met de woorden: 'Weinig tijd, maar er kan een hoop in drie kwartier.' Misschien zou ik het daar ook bij laten.

'Ik werk alleen met oude troep, dat weet je misschien,' zegt Sam.

Dat weet ik niet, maar ik veins het te weten. Inderdaad is er veel oude troep in zijn atelier te vinden, maar in welk atelier niet?

Mijn zelfportret zou zeker drie keer het woord 'veinzen' moeten bevatten, maar op zo'n manier dat de mensen denken dat veinzen iets moois en knaps is, zoals schaken of tennissen op hoog niveau.

Dan valt mijn oog op schetsen en schilderijen van modellen. Ik herinner me dat ik zelf ook een paar keer naaktmodel ben geweest, ik herinner me de opwindende macht om naakt tegenover een gekleed iemand te staan, een kunstenaar in kleren.

'Je hebt altijd meer respect voor iemand anders,' zegt Sam.

Het zelfportret is het portret minus respect, aangelengd met al dan niet geveinsde meedogenloosheid.

Ik kijk naar de zelfportretten. Dus zo ziet de kunstenaar zichzelf. Op een ervan lijkt Sam op een oude vrouw, een angstige,

ietwat ongelukkige vrouw, een vluchteling.

Er is ook een zelfportret met piemel, alsof Sam zich ervan wilde overtuigen dat hij nog altijd geen oude vrouw is.

'Lucian Freud,' zeg ik.

Gemeend, geen *name dropping*, en van deze Freud houd ik ook.

'Lucian Freud staat me na,' zegt de kunstenaar.

De dood staat ons na, zou ik willen zeggen, maar dat spreekt vanzelf.

Een van de schilderijen van een model vind ik opwindend. Ik zou het model willen ontmoeten, ik zou de werkelijkheid willen vergelijken met de afbeelding, de representatie, hoe je het ook wilt noemen, zoals ik bij de zelfportretten voortdurend de verbeelding kan vergelijken met de realiteit. Ze vallen allebei niet tegen. Ze staan op zichzelf, toch hebben ze elkaar nodig.

Een beschaafd mens zegt echter niet: 'Waar kan ik dat model ontmoeten?'

Beschaving, in een zelfportret van een beschaafd mens resteert ondanks alle meedogenloosheid toch altijd veel van haar.

'Ik val voor schoonheid, er zit meer respect in,' zegt Sam over het werk dat niet uit zelfportretten bestaat.

Respect voor schoonheid, zeker, maar is de keerzijde ervan niet de behoefte de schoonheid te ontheiligen? De heilige schoonheid is ondraaglijk.

'Galleries zeggen,' vervolgt Sam, 'doe maar geen zelfportretten.'

'Het is niet commercieel,' vul ik aan.

Sam knikt.

Ik denk aan uitgevers en verkoopcijfers. Ik ben een kapitalist in hart en nieren en toch: verlos ons van de verkoop. Geef ons een mecenas die in ruil voor een miljoen per jaar alleen wat strelingen over rug en hand verlangt en enkele kunstwerkjes waarvan de waarde mogelijk kan toenemen.

Sam wijst op een ander zelfportret.

Hoofdsponsors / Main sponsors

Sponsor

Subsidiegever / Subsidy-Provider

provincie Drenthe

Begunstigers / Patrons

C&W
DE BOER
STICHTING

Colofon / Colophon

Dit boek verschijnt ter gelegenheid van de tentoonstelling 'Sam Drukker. De man in de spiegel. Zelfportretten' in het Drents Museum van 10 april tot 17 juli 2022.

This book is published on the occasion of the exhibition 'Sam Drukker. The Man in the Mirror. Self-portraits' in the Drents Museum from 10 April until 17 July 2022.

Dit is deel zeven in de serie 'Hedendaagse kunstenaars in het Drents Museum'. Eerder verschenen in deze reeks Juul Kraijer *Werken* (2015), Rosa Loy *Bilder* (2017), David Schnell *Saison* (2019), Matthias Weischer *Bühne* (2020), Tamara Muller *PLAY* (2021) en Kristina Schuldt *Brutal Paradise* (2021).

Uitgever / Publisher
WBOOKS, Zwolle
Info@wbooks.com
www.wbooks.com
i.s.m. Drents Museum, Assen
Info@drentsmuseum.nl
www.drentsmuseum.nl

Auteurs / Authors
Arnon Grünberg (auteur)
J.B. Matto (auteur, ontwerper, docent)

Redactie / Productie
Mieke Verdegaa

Eindredactie / Editor
Harry Tupan
Annemiek Rens

Vertaling / Translation
David Foster

Vormgeving / Design
Joseph Plateau, Amsterdam

Tentoonstellingsontwerp / Exhibition Design
Peter de Kimpe, Amsterdam

Fotografie / Photography
Harry Cock, Lena Drukker, Sake Elzinga,
Tom Haartsen, Edo Kuipers, Robin de Puy

Met dank aan / Thank you
De bruikleengevers
Floor van Heuvel,
stagiaire Drents Museum

© 2022 WBOOKS Zwolle

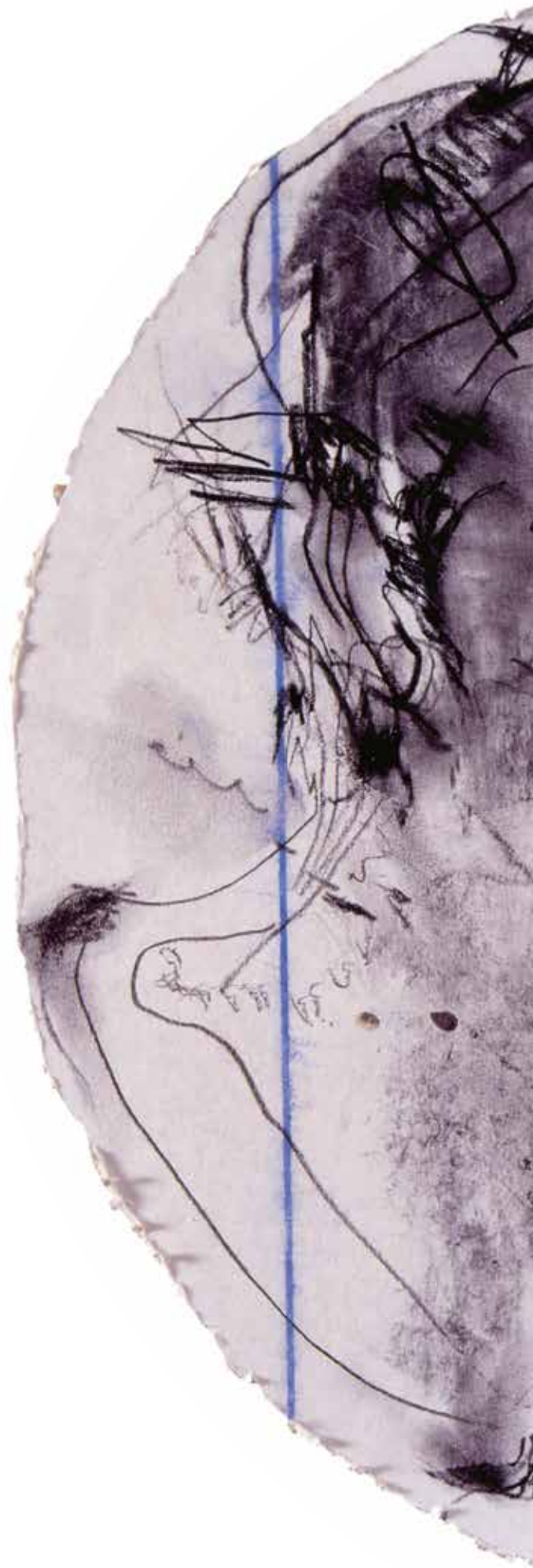
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam.
© c/o Pictoright Amsterdam 2022.

ISBN 978 94 625 84747
NUR 646

26 XI .03

